

De pastoor deelt de kerk nu met dertien clubs

Secularisatie Zondag zegende de bisschop de kerk van Vredepeel. Het gebouw maakt een doorstart als multifunctioneel centrum.

- Paul van der Steen

5 februari 2019

Soms moeten Jezus en Maria even in de opslag, want de kerk van Vredepeel is omgebouwd tot multifunctionele zaal. Foto Flip Franssen

De kerk blijft de kerk. „Het is niet de bedoeling dat we polonaise gaan lopen langs of zelfs over het altaar”, lacht Toon van Hoof, lid van de dorpsraad en het kerkbestuur in Vredepeel. Het is niet de bedoeling dat op de plek waar meneer pastoor op zondagochtend de hosties heiligt, op een andere dag de bingomolen voor het kienen draait.

De kans dat het tijdens de heilige mis nog ruikt naar de avond ervoor genuttigd bier in het aanpalende gemeenschapshuis is ook niet groot. Van Hoof weet als varkensboer veel van

ventilatie. „In een stal geldt de volgorde van prioriteiten lucht-water-voer. Dat is ook hier in het gebouw toegepast.”

Zo is veel kennis en kunde van vrijwilligers uit Vredepeel in het nieuwe Multifunctionele Centrum (MFC) van Vredepeel gaan zitten. In totaal ruim 2.500 uren tijdens voorbereiding en de bouw.

Het idee voor het centrum kwam ook uit het dorp. Het bestaande gemeenschapshuis was aan vernieuwing of op zijn minst aan verbouwing toe. Maar het bestuur ervan hikte aan tegen de kosten. Het oog viel op de kerk. Die was eigenlijk veel te groot voor de twintig tot dertig gelovigen die op zondagochtend nog naar de mis komen. Konden ze niet samen onder één dak?

En zo geschiedde. **Geloofsbeleving en de dertien verenigingen van het dorp ‘wonen vanaf nu samen’ in een energieneutraal gebouw.** Met schuifwanden kunnen ruimtes worden afgescheiden, bijvoorbeeld voor de toneelclub, het dameszangkoor of de creamiddag voor de jeugd. Door middel van dezelfde schuifwanden kan de kerkruimte worden uitgebreid.

Woeste grond

Een kleine eerste verdieping biedt vooral ruimte voor opslag: van de kostuums van de carnavalsclub, de dansmariekes en van de heemkundevereniging. Niet dat Vredepeel heel veel geschiedenis heeft. Landbouwminister Sicco Mansholt (PvdA) legde in 1955 de eerste steen voor het dorp in wat toen nog een ontginningsgebied was. De kerk kwam gereed in 1963. De gemeente schonk de parochie veertig hectare voormalige woeste grond. De jaarlijkse pachtopbrengsten daarvan dienden bestemd te worden voor de geestelijke verzorging van de dorpelingen. Opdat ze goede katholieken mochten zijn en blijven.

Dat spaarpotje kwam nu goed van pas. De parochie kon 275.000 euro in het vernieuwde onderkomen steken, de gemeente Venray gaf 500.000 euro, de provincie 350.000, fondsen 120.000 en de rest van de 1,3 miljoen euro aan verbouwings- en uitbreidingskosten kwam van het bestuur van het gemeenschapshuis. Veel geld voor een dorp dat al minstens een kwart eeuw tussen de 240 en de 250 zielen telt, erkent Van Hoof. „Maar de gemeenschap is hier heel hecht en daar komt bij dat de omliggende dorpen vijf tot zeven kilometer verderop liggen.”

Een nieuwe kerk wordt normaal gesproken gewijd. Dan zalft een bisschop het altaar, twaalf stenen (het aantal verwijst naar de twaalf apostelen) en de kruiswegstaties. Bij een verbouwde kerk volstaat een inzegening. Dus ging bisschop van Roermond Harrie Smeets zondag met de wijwaterkwast rond. Hij was zes jaar geleden als deken van Venray nog betrokken bij het maken van de plannen voor de verbouwing.

Brood en wijn

Gepensioneerd hoofdonderwijzer en vicevoorzitter van het kerkbestuur Jan Classens is trots op het nieuwe pand. „Mijn oude school staat al jaren leeg. Dit centrum is iets blijvends.” Met zijn „gouden handjes” hielp Classens mee tijdens de bouw. Voor hem had een apart kerkgedeelte niet eens hoeven, zegt hij zittend achter een kop koffie. „De kerk hecht misschien wel te veel aan de rituele kant. Ga gewoon met elkaar aan tafel. Daar kwam het bij

Jezus in de kern ook op neer: brood en wijn delen en naar elkaar luisteren.” Het aparte kerkgedeelte is er toch gekomen. Het altaar werd ervoor verplaatst van de oost- naar de zuidzijde van het gebouw. Ook een deel van de glas-in-loodramen kreeg een andere plek. Zestig mensen kunnen er zitten. Nog meer als de schuifwand opengaat.

In het **bisdom Roermond** is de kerk van Vredepeel de eerste die is omgebouwd en uitgebouwd voor meer functies dan godshuis alleen. **Ook in andere Limburgse dorpen** als Bunde, Vaesrade, Beringe, Moorveld en Tienray wordt inmiddels **naar een soortgelijke oplossing gekeken**. Bij elke ingrijpende beslissing of uitgave boven de 10.000 euro aan een kerk moet het bisdom toestemming geven. Dat stelt zijn voorwaarden als er functies worden gecombineerd. Zoals dat ook gebeurt bij een volledige herbestemming van een kerkgebouw. Dan wordt bijvoorbeeld bij voorbaat uitgesloten dat andere religies er hun samenkomsten kunnen gaan houden.

Het **bisdom Den Bosch kijkt met interesse naar oplossingen als die in Vredepeel**. „Bij ons zijn al wel kerken verkleind, maar het vrijgekomen deel is dan onverminderd in gebruik voor parochiefuncties”, zegt woordvoerder Joost Goes.

In het **bisdom Haarlem ziet men minder in de combinatie van kerk en andere voorzieningen**. „In Halfweg is onlangs wel de kerk gehalveerd”, zegt Charlotte Wentges, bouwkundig inspecteur van het bisdom. „Maar verder wordt per cluster van parochies gewoon gekeken welke kerk het best exploitabel is op termijn. De rest gaat dicht en wordt commercieel in de markt gezet. Daar kunnen projectontwikkelaars dan wat voor bedenken.”